

Romani - Comentarii Jean Koechlin

Epistolele sunt scrisori adresate de apostoli unor adunări sau unor credincioși și în ele găsim prezentate adevărurile creștine. Epistola către Romani, deși a fost scrisă după altele, a fost pe drept așezată prima, pentru că subiectul ei este Evanghelia. Și, înainte de a primi o învățătură creștină, trebuie să începem prin a deveni creștini. Prieten cititor, ți se oferă acest prilej, dacă până acum le-ai scăpat pe celelalte! Cere-I Domnului să atingă inima și conștiința ta prin puterea singurului Cuvânt și prin autoritatea Evangheliei, „puterea lui Dumnezeu spre mântuire, pentru oricine crede” (v. 16). Această scrisoare a fost scrisă cu mult înaintea călătoriei dramatice relatate la sfârșitul cărții Faptele Apostolilor. Pavel nu-i văzuse deci până acum niciodată pe romani. Dar – ceea ce este obligatoriu pentru o lucrare utilă – el este plin de dragoste pentru ei și, mai presus de toate, pentru Acela despre care le va vorbi: Isus Hristos. Numele Său umple cele dintâi versete. Nu este El, într-adevăr, conținutul (substanța) Evangheliei, fundamentul tuturor relațiilor dintre Dumnezeu și om? Pe de altă parte, faptul că Pavel era gata să vestească Evanghelia unora pe care deja îi numea preaiubiți și sfinți (v. 15,7) ne confirmă că această veste bună nu se limitează numai la o simplă iertare de păcate. Ea cuprinde tot adevărul în Hristos.

Înainte de a explica modul în care Dumnezeu îl îndreptățește pe păcătos, fiecare trebuie să fie convins că este păcătos. De aceea, ca să spunem așa, Dumnezeu va deschide aici proces omenirii în întregime. Am fi înclinați să gândim că păgânii sunt scuzați; ei nu au Cuvântul scris. Totuși, ei au înaintea ochilor o altă carte mereu deschisă: cea a Creației (Psalmul 19.1). Ei însă n-au vrut să-L recunoască și să-L onoreze pe Autorul ei și au neglijat să-L aducă mulțumiri (ceea ce este o datorie universală). Orice ființă omenească a primit o inteligență care-i permite să discearnă faptele evidente și să tragă concluzia că există un Dumnezeu. Oamenii însă au folosit această facultate pentru a născoci idoli și, făcându-se robi forțelor răului, s-au dat la cele mai rele poftes. Este de o urâtenie de nesuportat portretul pe care-l face aici Dumnezeu omului natural. Dumnezeu îi declară vinovați nu numai pe aceia care se dedau ei înșiși la asemenea vicii, ci și pe toți cei care își „găsesc plăcerea în cei care le fac” (v. 32). A citi un roman care istorisește aceste lucruri imorale, a te complăce în descrieri tulburi (murdare) și nesănătoase înseamnă a te plasa sub aceeași „judecată dreaptă” (v. 32; Psalmul 50.18).

Indiferent cât de jos ar fi căzut un om, el întotdeauna va găsi pe unul mai mizerabil decât el, față de care, comparându-se, ar ieși în avantaj! Cel împătimit de jocuri de noroc îl disprețuiește pe bietul bețiv și acesta, la rândul lui, se consideră superior unui răufăcător. În realitate, toate viciile se află în stadiu inițial (în germene) în propria noastră inimă. Atunci când noi îi judecăm pe alții (v. 1), facem dovada că știm foarte bine să recunoaștem răul; arătăm deci că avem o conștiință. Și această conștiință ne condamnă pe noi înșine atunci când, la rândul nostru, comitem fapte asemănătoare. Toți oamenii au o conștiință (Geneza 3.22). În bunătațea Sa, Dumnezeu Se folosește de ea ca să-i împingă spre pocăință (v. 4), fără însă a autoriza pe cineva să-și judece aproapele. Numai Unul singur are dreptul să judece: Isus Hristos (v. 16; Ioan 5.22; Fapte 10.42). El va pune într-o zi în lumină „lucrurile ascunse ale oamenilor”, toate faptele lor și intențiile de nemărturisit, ascunse cu atâta grijă (Matei 10.26). Mărturișiți-I Lui fără întârziere secretele voastre cele mai rușinoase! Conștiința voastră nu este o voce dușmănoasă, ci un prieten care vine să vă spună: vorbește despre aceasta Domnului Isus; El va ști să Se ocupe de ea.

Aceste capitole ne poartă cu gândul la o ședință a unui tribunal. Unul după altul, cei acuzați se înfățișează înaintea Judecătorului suprem. După condamnarea barbarului, a omului necivilizat (cap. 1), apoi a omului moral și civilizat (începutul cap. 2), este rândul iudeului să fie chemat la bară. El se prezintă cu capul sus. Numele său de iudeu, legea pe care se odihnește, Dumnezeu adevărat pe care pretinde că-L cunoaște și-L slujește (v. 17...), toate acestea, cu siguranță, îi vor stabili superioritatea față de ceilalți acuzați și-l vor achita... Ce-i răspunde însă Demnitarul suprem? – Nu te voi judeca nici după titlurile tale (v. 17), nici după cunoștința ta (v. 18), nici după cuvintele tale (v. 21), ci după faptele tale. „Tu deci, care înveți pe alții ... tu, care predici ... tu, care zici ...”, ceea ce Mă interesează pe Mine este ceea ce faci ... și, de asemenea, ceea ce nu faci (Matei 23.3). Departe de a te scuza, privilegiile tale îți agravează vina. Păcatul păgânilor este numit fărădelege (sau nelegiuire): o umblare fără lege și fără frâu, după capriciile proprii (cap. 1.18; 1 Ioan 3.4). Păcatul iudeilor se numește călcare de lege (v. 23), altfel spus, neascultare față de poruncile divine cunoscute. Și cu cât mai responsabili sunt astăzi creștinii, câtă vreme ei au tot Cuvântul lui Dumnezeu!

Cine are dreptate? Dumnezeu, care condamnă? Sau acuzatul, care se apără? „Dumnezeu să fie adevărat și orice om, mincinos” strigă apostolul (v. 4). Cuvântul lui Dumnezeu nu este desființat pe motiv că nu a fost crezut de iudei, depozitarii lui (v. 3; Evrei 4.2). Cu cea mai mare inconsecvență, iudeii se mândreau că posedă legea (cap. 2.17), deși ea dă mărturie împotriva lor. Este ca un criminal care, în timp ce-și susține nevinovăția, aduce el însuși poliției documentul convingător stabilind vinovăția lui. Astfel Duhul lui Dumnezeu, asemeni unui procuror într-un tribunal, dă citire înaintea acuzatului iudeu unei serii întregi de versete de necombătut scoase din propriile sale Scripturi (v. 10-18). Un alt argument ar putea fi însă adus de către acuzat: Nu neg nedreptatea mea, însă ea scoate în relief dreptatea lui Dumnezeu (v. 5) – cu alte cuvinte, nedreptatea mea îl slujește pe El. Ce înspăimântătoare rea-credință! Dacă ar fi așa, atunci Dumnezeu ar trebui să renunțe la a mai judeca lumea (v. 6) și ar trebui să-i fie recunoscător lumii pentru răutatea ei care, prin contrast, accentuează sfințenia Sa. El însă ar înceta atunci să mai fie drept și S-ar tăgădui pe Sine Însuși (2 Timotei 2.13). Înainte de verdictul final, Dumnezeu îndepărtează și ultimele raționamente în dosul cărora creatura Sa caută întotdeauna să se ascundă.

În fața tribunalului lui Dumnezeu, orice gură este acum închisă. Cei acuzați, fără excepție, sunt recunoscuți vinovați, condamnați de lege pentru pedeapsa cu moartea (v. 19). „Toți au păcătuit și sunt lipsiți de gloria (sau: nu ajung la gloria) lui Dumnezeu” (v. 23). Din acest motiv, sentința teribilă „vei muri negreșit”, anunțată deja de Dumnezeu înainte de căderea omului (Geneza 2.17), va fi confirmată: „plata păcatului este moartea” (cap. 6.23). Pentru cel necredincios, fie el dintre națiuni sau iudeu, această sentință este definitivă, iar tribunalul înaintea căruia toți vom fi citați într-o zi este o realitate înspăimântătoare (Apocalipsa 20.11...). Iată-L însă pe Avocatul care intervine în favoarea aceluia care, fie iudei, fie dintre națiuni, L-au ales prin credință. El nu caută să minimalizeze faptele comise, cum fac avocații înaintea instanțelor omenești. El pledează, din contră, spunând: Sentința este dreaptă, dar ea a fost deja executată; datoria este plătită; o moarte, a Mea, a achitat plata înspăimântătoare a păcatelor lor. Da, dreptatea lui Dumnezeu este satisfăcută, pentru că o crimă care a fost ispășită nu poate deveni din nou cap de acuzare. Și, după cum Dumnezeu este drept condamnând păcatul, El este la fel de drept îndreptățindu-l pe păcătosul „care este din credința în Isus” (v. 26).

Când o scară este prea scurtă pentru a ajunge la un obiect aflat la înălțime, un om suit pe ultima treaptă nu mai poate pune mâna cu ușurință pe cele care sunt dedesubtul lui. „Nu este deosebite”, am citit în capitolul 3.22; nici iudeul, nici grecul (iudeul cu nimic în plus față de grec) nu ajung la gloria lui Dumnezeu. Nimeni nu poate ajunge acolo pe scara propriei dreptăți; ea se va dovedi întotdeauna prea scurtă. O dovadă în

acest sens este că nici Avraam (v. 3) și nici David (v. 6), cei care într-un mod incontestabil au fost cel mai sus pe scara faptelor, nu s-au folosit de ea pentru a fi îndreptățiți înaintea lui Dumnezeu. Iar dacă ei nu au făcut-o, cine ar putea pretinde asta? Pentru a demonstra mai bine că mântuirea prin har nu are nimic comun cu pretențiile firești și cu lăudăroșia poporului iudeu (cap. 3.27), versetele 9 și 10 ne amintesc că patriarhul Avraam a primit îndreptățirea prin credință înainte de a primi semnul circumciziei (Geneza 15.6; 17.24). În momentul când Dumnezeu l-a socotit drept, el încă mai era ca păgânii. Pentru a fi mântuit, trebuie mai întâi să recunoști că ești vinovat, cu alte cuvinte, să te declari de acord cu sentința divină din capitolul precedent. Cel neevlavios (sau nelegiuit), și numai el, este îndreptățit de Dumnezeu (v. 5; comp. cu Matei 9.12).

Dacă Dumnezeu este puternic să împlinească ce a promis (v. 21), omul, de partea lui, este total neputincios să împlinească propriile sale obligații. De aceea, promisiunile făcute lui Avraam (și creștinului) nu conțin nicio condiție... este suficient să crezi. Toate înfățișările exterioare păreau să contrazică ceea ce Dumnezeu îl asigurase pe Avraam. Acesta însă „nu s-a îndoit, ... fiind deplin convins” (v. 20,21). De unde îi venea lui această credință neclătinabilă? Din aceea că îl cunoștea pe Cel care îi făcuse promisiunile și Lui îi acorda o încredere deplină. Semnătura cuiva pe care-l respectăm are mai multă valoare pentru noi decât cea a unui necunoscut și ea garantează angajamentele sale. Credința crede promisiunile, deoarece ea îl crede pe Dumnezeul care le-a făcut (v. 17 și 3; comp. cu 2 Timotei 1.12). Ea își însușește marile adevăruri afirmate prin Cuvântul Său: moartea Domnului Isus pentru ispășirea păcatelor noastre și învierea Lui pentru îndreptățirea noastră (v. 25). Drag prieten, ajuns aici cu lectura, poți spune oare împreună cu toți cei credincioși: «Am această credință care aduce mântuirea. Pentru păcatele mele a fost dat Isus; pentru îndreptățirea mea L-a înviat Dumnezeu»?

Odată achitat, îndreptățit, cel credincios lasă să strălucească bucuria lui (v. 1). Pacea cu Dumnezeu este de acum partea sa cea mai prețioasă. Este împăcat cu Judecătorul suprem tocmai prin fapta care ar fi trebuit să atragă asupra lui mânia pentru totdeauna: „moartea Fiului Său” (v. 10)! Într-adevăr, iubirea lui Dumnezeu nu se poate compara cu niciuna alta. Este „propria Lui dragoste” (v. 8), ea găsindu-și toate motivațiile în Sine Însuși. El a iubit sărmăne ființe, care nu aveau nimic vrednic de iubit, mai înainte ca acestea să fi făcut un cât de mic pas către El, pe când erau încă fără putere, nelegiuite (sau neevlavioase: v. 6), păcătoase (v. 8) și vrăjmașe (v. 10; 1 Ioan 4.10,19). Și această dragoste este acum turnată în inimile noastre (v. 5). În fața lumii care se făleşte cu avantaje prezente și trecătoare, cel credincios, departe de a fi rușinat („speranța nu înșală”: v. 5), se poate folosi de acest drept al său, de viitorul lui extraordinar: gloria lui Dumnezeu (v. 2). În plus, el este capabil să găsească bucuria în necazurile prezente. Pentru că acestea produc roade prețioase (v. 3,4) care dau speranței sale cu atât mai multă viață și înflăcărare! „Și nu numai atât...” (v. 11): noi avem dreptul să ne lăudăm în aceste daruri, însă înainte de toate în Acela care ni le dă: în Dumnezeu Însuși, devenit Dumnezeul nostru prin Domnul nostru Isus Hristos.

Pentru un credincios întors la Dumnezeu pe patul de moarte, epistola ar fi putut să se încheie cu versetul 11. Problema păcatelor sale a fost reglată; el este bun pentru gloria lui Dumnezeu. Pentru cel care continuă însă să trăiască pe pământ, o problemă dureroasă se pune de acum înainte: el are încă în el natura veche, „păcatul”, care nu poate produce decât roade rele (alterate, corupte, stricate). Riscă el deci să-și piardă mântuirea? Ceea ce urmează, de la capitolul 5.12 până la capitolul 8, ne învață cum S-a îngrijit Dumnezeu de aceasta: El a condamnat nu numai faptele, ci și voința rea din care au luat ele naștere, pe omul „cel vechi” (cap. 6.6), absolut după asemănarea lui Adam, strămoșul său. Să ne imaginăm că un tipograf neglijent, în timp ce pregătește clișeu pentru o carte, a lăsat să-i scape grave greșeli care falsifică total ideea autorului. Aceste greșeli se vor reproduce în tot atâtea exemplare câte va scoate. Cea mai înaltă tehnică de a le lega nu va schimba cu nimic conținutul. Pentru a avea un text fidel, scriitorul va trebui să scoată o nouă ediție, după un alt clișeu. Primul Adam este ca acest clișeu rău. Câți oameni, atâtia păcătoși! Dumnezeu însă nu a căutat să îmbunătățească rasa adamică. El a dat naștere unui Om nou, Hristos, și ne-a dat viața Lui.

Este cât se poate de ușor – spun unii! Pentru că harul prisosește, iar nedreptățile noastre fac ca harul să strălucească și mai mult, atunci să profităm de el și să ne lăsăm duși de toate capriciile voinței cărnii (v. 1,15). Însă ni-l putem imagina oare pe fiul risipitor, după ce a văzut ce primire i-a făcut tatăl, să mai dorească să se întoarcă în țara îndepărtată, spunându-și: «Acum știu că voi fi primit acasă oricând îmi va plăcea să mă întorc»? Nu, un astfel de raționament nu poate fi niciodată al unui adevărat copil al lui Dumnezeu! În primul rând, pentru că el știe că acest har L-a costat pe Mântuitorul lui și se teme să-L întristeze; în al doilea rând, pentru că păcatul nu mai este atrăgător pentru el. În adevăr, un cadavru nu mai poate fi ispitit prin plăceri și tentații. Moartea mea cu Hristos (v. 6) i-a luat păcatului toată puterea și autoritatea asupra mea. Și aceasta este o eliberare minunată! Capitolul 3.13-18 constata că toate mădulele omului: limba lui, picioarele lui, ochii lui ... erau „unelte ale nelegiurii” în slujba păcatului (6.13). Ei bine! odată cu întoarcerea mea la Dumnezeu, chiar aceste mădule îmi schimbă proprietarul. Ele devin „unelte ale dreptății”, la dispoziția Celui care are toate drepturile asupra mea.

De nimic nu face omul mai mult caz decât de libertatea lui. Dar aceasta este absolut o iluzie. «Voința liberă nu este altceva decât robia diavolului» (J.N.D.). Totuși, omul nu își dă seama de aceasta decât după întoarcerea sa la Dumnezeu. Numai încercând să zboare, pasărea captivă simte că i-au fost știrbite aripile. „Oricine practică păcatul este rob al păcatului”, învăța Domnul Isus. El însă adăuga: „Dacă Fiul vă va elibera, veți fi cu adevărat liberi” (Ioan 8.34,36). Liberi, ... nu să facem voia noastră proprie: aceasta ar însemna să ne așezăm din nou sub aceeași robie! Este de ajuns că am împlinit, „în timpul deja trecut”, voia omului păcătos (și pentru ce roade? v. 21; 1 Petru 4.3), că am lucrat pentru impostorul Satan, într-un târg al înșelării, cu condiția unui tragic salariu: moartea, pe care Hristos a suferit-o în locul nostru (v. 23). Nu! dacă suntem liberi, aceasta este pentru a-l sluji lui Dumnezeu și pentru a-L asculta din inimă (v. 17; 2 Corinteni 10.5) – asemeni acestui tânăr sclav, răscumpărat într-o zi de la un stăpân crud de către un călător care avusese milă de el, care, în loc să meargă să-și trăiască viața, cerea să nu fie părăsit de binefăcătorul lui; toată dorința lui era de atunci să-i slujească.

1Nu numai că legea condamnă (reprimă) faptele rele pe care le-am comis, dar ea judecă și natura mea păcătoasă, de exemplu, incapacitatea mea de a iubi, pe Dumnezeu și pe aproapele meu, așa cum cere ea. Păcatul deci mă așază implacabil sub condamnarea după legea lui Dumnezeu... Sunt însă salvat prin același mijloc prin care am fost eliberat de păcat: prin moarte (adică moartea mea cu Hristos: v. 4). Când un vinovat este decedat, justiția omenească nu-l mai poate pune în închisoare. Este oare legea ceva rău, de vreme ce Dumnezeu a trebuit să mă protejeze de rigorile ei? „Nicidecum!” strigă din nou apostolul (v. 7). Dacă într-un muzeu pun mâna pe un obiect expus, se poate să nu fiu conștient de comiterea vreunei infracțiuni. Dar, din contră, sunt foarte vinovat cât timp există un indicator „nu atinge!” Aceeași inscripție totodată le va stârni multor vizitatori dorința de a întinde degetul spre obiectele expuse. Pentru că natura orgolioasă a omului îl îndeamnă să încalce orice reguli, pentru a-și afirma independența! Tot așa, prin lege, Dumnezeu mă surprinde în flagrant delict de neascultare și scoate în evidență pofta care este în mine, ca să mă convingă mai bine de păcat.

Aceste versete se aseamănă cu eforturile zadarnice ale unui om împotmolit într-o mlaștină. Fiecare mișcare pentru a se elibera nu face altceva decât să-l afunde și mai mult. Văzându-se pierdut, el ajunge să strige după ajutor. Din punct de vedere moral, această dramă

ilustrează istoria multor copii ai lui Dumnezeu pe parcursul unei perioade imediat după convertirea lor. Apostolul se pune în locul unui asemenea credincios (pentru că, dacă n-ar fi fost credincios, pe de o parte n-ar fi avut lupte, iar pe de altă parte nu și-ar fi găsit plăcerea în legea lui Dumnezeu; v. 22). Și ne zugrăvește disperarea lui. Vai! strigă acest om, în loc să merg din progres în progres, mă simt cu fiecare zi mai rău. Descopăr succesiv că eram „sub păcat” (cap. 3.9), că acesta stăpâna asupra mea (cap. 5.21), mă domina (cap. 6.14), mă ținea rob (cap. 7.23), de asemenea, că „locuiește în mine” (v. 17,20), cumva ca un virus care a pus stăpânire pe centrii mei vitali. „Cine mă va elibera de acest trup al morții?” (v. 24). Mă recunosc incapabil, fără putere, ... sunt deci gata să mă încredințez Altuia. Și Isus mă ia de mână. Este o experiență dureroasă, dar necesară! De îndată ce nu mai aștept nimic de la mine însumi, pot aștepta totul de la Hristos. Ai apărut Tu, Doamne, și lanțul ni l-ai rupt; În fața iubirii Tale, durerea noastră-a dispărut. Ce ferice când credința, prin har, pe noi ne-nvață! Că avem pacea Ta, mântuirea și Duhul Tău de viață!

O pace minunată succedă chinurile din capitolul 7. Vinovat – am înțeles că nu mai este acum nicio condamnare pentru mine: sunt în Hristos Isus, în siguranță deplină. „Om nenorocit”, fără nicio putere de a face binele – am descoperit o putere numită: „legea Duhului de viață”, care mă eliberează de sub „legea păcatului”, adică de sub dominația sa. Acestea sunt cele două mari adevăruri pe care mi le-am însușit prin credință. Cel mai îndemânatic sculptor, dispunând de cele mai bune unelte, nu va putea finisa nimic dintr-un lemn mâncat de carii. Dumnezeu este Maestrul cel bun, iar legea, această unealtă bună (cap. 7.12), care însă s-a dovedit slabă și ineficace prin „carnea” noastră coruptă prin păcat (v. 3,7). Noi eram „în carne” (v. 9), obligați să lucrăm „potrivit” voii sale. De acum însă noi suntem în Hristos Isus, umblând „potrivit Duhului” (v. 4). Este adevărat că, deși noi nu mai suntem „în carne”, carnea încă este în noi. Abia după ce am crezut, Duhul lui Dumnezeu a venit El însuși să locuiască în noi ca adevăratul Stăpân al casei. Carnea, „omul cel vechi”, vechiul proprietar, nu mai este prezentă decât ca un locatar nedorit, închis într-o cameră. Nu mai are niciun drept, ... însă trebuie ca eu să veghez să nu-i deschid ușa.

Astfel, noi nu mai datorăm nimic „cărnii”, acestui creditor lacom și crud (v. 12). Pentru că am devenit copiii lui Dumnezeu, iar Tatăl nostru nu admite să fim aserviți! El însuși a plătit tot ceea ce noi datoram ca să devenim liberi, nemaidepinzând decât de El. Odinioară, sclavul roman putea fi eliberat și, în situații de excepție, chiar adoptat de stăpânul său, primind toate drepturile la moștenire. Este o slabă imagine a ceea ce a făcut Dumnezeu pentru biete, făpturi căzute, întinate și răzvrătite împotriva Lui! Nu numai că le-a acordat iertare, îndreptățire și eliberare completă, ci le-a făcut și membri ai propriei Sale familii. Și sunt pecetluiți cu Duhul Său, prin care copiii lui Dumnezeu cunosc relația lor cu Tatăl. „Tată” (Ava în ebraică) este deseori primul cuvânt pe care-l rostește deslușit un copilăș (v. 15,16; 1 Ioan 2.13b). Pe lângă această certitudine pe care ne-o dă, Duhul ne învață să facem să moară – adică să nu mai lăsăm să fie împlinite – faptele cărnii (v. 13). Și, lăsându-ne conduși de El, ne vom face cunoscuți ca fiii ai lui Dumnezeu (v. 14; comp. cu Matei 5.44,45), în așteptarea clipei când vom fi înfățișați astfel înaintea întregii creații (v. 19).

Pe acest pământ, pângărit prin păcat, domnesc nedreptatea, suferința și teama. Omul a supus întreaga creație, astăzi inclusiv cosmosul, în serviciul deșertăciunii (v. 20) și al stricăciunii (v. 21). Suspinele tuturor celor asupriți se înalță către Marele Judecător (Plângeri 3.34-36). Noi înșine de asemenea suspinăm în „trupul smereniei noastre” (Filipeni 3.21). Resimțim oboseala atât din cauza păcatului din jurul nostru, cât și, în plus, din cauza păcatului pe care trebuie să-l judecăm neconținut în noi înșine (v. 13). Slăbiciunea noastră este mare: nu știm nici cum să ne rugăm, nici ce să cerem. Dar Duhul are și această menire, de a mijloci pentru noi într-un limbaj pe care Dumnezeu îl înțelege (v. 27). Noi nu cunoaștem nicidecum mai bine ce este bun pentru noi. Însă versetul 28 ne spune că tot ceea ce vine a fost pregătit de Dumnezeu și în final se înscrie în „hotărârea Sa”, căreia Hristos îi este centrul. Căci, pentru a-l da Fiului Său însoțitori în glorie, Dumnezeu a cunoscut mai dinainte, a predestinat, a chemat, a îndreptățit și a glorificat aceste ființe, odinioară mizerabile și pierdute, pe care le acum pregătește pentru a răspunde chemării cerești (v. 29). Ce minunat lanț al gândurilor divine, care leagă veșnicia trecută de veșnicia viitoare și dă sens clipei de față!

O asemenea prezentare a gândurilor veșnice ale lui Dumnezeu îl lasă pe cel răscumpărat fără cuvinte. Orice întrebare pe care ar fi putut să și-o pună din nou și-a găsit deja răspunsul perfect! Dumnezeu este pentru el; ce vrăjmaș s-ar hazarda să-l atingă iarăși? Dumnezeu îl îndreptățește; cine va îndrăzni de acum să-l acuze? Singurul care putea să-l condamne: Hristos, a devenit marele său Mijlocitor! Și ce ne-ar putea refuza un Dumnezeu care ne-a făcut în Fiul Său cel mai de preț dintre toate darurile? El ne va dăruia „toate împreună cu El” (v. 32). Da, inclusiv încercări, dacă trebuie (v. 28). Ar părea că încercările tind mai degrabă să ne despartă de dragostea Domnului Hristos, producând în noi murmure sau descurajare. Dimpotrivă! „toate lucrurile” ne ajută să experimentăm această dragoste pe care n-am fi putut-o cunoaște altfel. Oricare ar fi forma încercării: necaz, strămtorare, persecuție..., în fiecare dintre ele, harul variat al Domnului găsește modalități speciale pentru a se exprima: sprijin, mângâiere, afecțiune, înțelegere perfectă... La fiecare suferință va răspunde o formă personală a dragostei Sale. Iar când se va sfârși pentru totdeauna cu pământul și cu necazurile lui, vom rămâne pentru eternitate obiectele dragostei lui Dumnezeu.

Capitolele 1-8 ne amintesc de istoria fiului risipitor: păcatul său se înmulțise, însă harul se înmulțise și mai mult. Îmbrăcat cu haina îndreptățirii, el nu a devenit argat în casa tatălui său, ci de atunci a început să se bucure cu el din plin de relația de fiu (Luca 15.11-32). În capitolele 9-11 va fi vorba de fratele mai mare, altfel spus, de poporul iudeu, de privilegiile lui naturale, precum și de gelozia lui. Asemeni tatălui din parabolă, apostolul dorea să-l facă pe Israel să înțeleagă ce înseamnă harul suveran; nu este legat de avantaje ereditare. Dintre descendenții lui Avraam, nu toți au fost copii ai promisiunii. Esau, de exemplu, acest profan, deși frate geamăn cu Iacov, n-a putut moșteni binecuvântarea. Și Dumnezeu a pronunțat cu privire la el acest cuvânt teribil: „pe Esau l-am urât” (v. 13). Putem noi să punem la îndoială faptul că dragostea Sa n-a epuizat mai întâi toate resursele? Este îndeajuns să ne gândim la lacrimile Domnului Isus pentru Ierusalimul vinovat (Luca 19.41), durere căreia apostolul îi dă un ecou sfâșietor în versetele noastre (v. 2 și 3). Repetăm: Nimeni nu are mântuirea asigurată prin drepturile din naștere, ci aceasta este numai prin har. Copii din părinți creștini, acesta este un avertisment serios pentru voi!

În necredința lor înverșunată, oamenii își permit să-L judece pe Dumnezeu după măsura lor: «În definitiv, pentru că El nu va face decât ceea ce a pretins», spun unii, «de ce anume ne poate trage El pe noi la răspundere?» (v. 19). «Orice ar face cineva», adaugă ei, «dacă este predestinat, atunci, mai devreme sau mai târziu, tot va fi mântuit; și, din contră, dacă nu este ales, toate eforturile lui nu-i vor putea schimba în final soarta». Și, din acest raționament fals, decurg alte întrebări, cum ar fi: Nu este nedrept că unii au fost aleși, iar alții nu? Dacă a cunoscut mai dinainte soarta celor pierduți, de ce i-a mai creat? Cum poate un Dumnezeu bun să consacre propria creatură nenorocirii?... Acest capitol ne învață că Dumnezeu n-a pregătit niciun vas spre dezonoare (sau mânie – v. 21). Dimpotrivă, El i-a suportat – și încă îi mai suportă – „cu multă îndelungă-răbdare” (v. 22). Păcătoșii însă, ei înșiși sunt cei care se pregătesc neobosit pentru pierzarea veșnică. Un lucru este cert, le putem răspunde noi tuturor celor care obiectează: Dumnezeu v-a chemat, pe voi, care aveți în mâini Cuvântul Său. El a vrut să facă și din voi un vas al îndurării. Numai refuzul vostru poate împiedica realizarea intenției Sale de dragoste (citiți 1 Timotei 2.4).

Afecțiunile apostolului pentru poporul său se dezvăluiau prin buna manieră a rugăciunii (v. 1). Și aceasta este și datoria noastră pentru apropiații noștri care nu sunt întorși la Dumnezeu. Pavel știa din proprie experiență că poți să fii plin de zel pentru Dumnezeu și totuși să urmezi o cale complet greșită. Câte inițiative, adesea generoase și sincere, sunt sortite eșecului, pentru că nu sunt „potrivit cunoștinței”! Și aceasta este cu atât mai mult realitatea zadarnicelor eforturi depuse de atâtea persoane pentru a câștiga cerul, deși nu este nevoie de altceva decât să primești Cuvântul care este „aproape de tine” (v. 8). Ca un om căzut într-o prăpastie care se încapățânează să iasă de acolo prin forțe proprii și nu se încrede în coarda pe care salvatorii i-au aruncat-o la îndemână! Versetele 9 și 10 ne aduc aminte că credința din inimă și mărturisirea cu gura sunt de nedespărțit. Astfel, ne putem îndoi de realitatea unei convertiri, dacă cel în cauză nu are curajul s-o declare. În capitolul 3.22 nu exista deosebire în fața păcatului: toți erau vinovați. Aici nu este deosebire în ce privește mântuirea (v. 12): toți o pot obține. Domnul este îndeajuns de bogat pentru a putea satisface nevoile tuturor acelor care-L cheamă.

„Credința este din auzire, iar auzirea, prin Cuvântul lui Dumnezeu” (v. 17). Este deci absolut necesar ca acest Cuvânt eficient să fie proclamat în toată lumea. „Ce frumoase sunt ... picioarele celui care aduce vești bune”, scria deja profetul (Isaia 52.7). Atunci era vorba de Hristos singur. De atunci încoace este vorba despre „cei care vestesc pacea”, pentru că răscumpărării devin, la rândul lor, predicatori. Dacă fiecare dintre ei dorește să fie un mesager plin de râvnă acolo unde-l trimite Domnul, chemarea evangheliei s-ar întinde până la marginile pământului locuit (v. 18). Versetul 15 ne arată cum trebuie să predice credincioșii: nu numai prin cuvinte, ci și prin frumusețea morală a umblării lor, având picioarele încălțate cu „pregătirea evangheliei păcii” (Efeseni 6.15). Trista întrebare, „cine a crezut...?” (v. 16; Isaia 53.1), subliniază faptul că multe inimi vor rămâne împietrite. Aceasta era situația lui Israel, în ciuda avertismentelor din tot Vechiul Testament: Moise (v. 19), David (v. 18), Isaia (v. 15,16,20,21), cu alte cuvinte, Legea, Psalmii și Profeții. Să luăm însă aminte să nu fie și neascultare și împotrivire (v. 21).

În ciuda necredinței sale, Israel nu era lepădat definitiv. Apostolul era el însuși o mărturie a ceea ce harul putea împlini din nou în favoarea iudeului răzvrătit (v. 1). Deja în vremea sa, Ilie se înșelase când crezuse că tot poporul îl abandonase pe Iahve. În descurajarea sa, sărmanul Ilie ajunsese până la a face plângeri „lui Dumnezeu împotriva lui Israel” (v. 2,3). Cât har însă în „răspunsul divin” (v. 4)! În orice vreme, Domnul și-a păstrat o rămășiță credincioasă, care nu s-a plecat înaintea idolilor lumii. Facem și noi parte din ea „în timpul de acum” (v. 5)? Versetul 9 ne dă un exemplu de ce pot fi acești idoli: plăcerile de la mese pot deveni „o cursă” pentru cei necredincioși și, adaugă Psalmul 69.22, „prosperitatea, un laț”. După numeroase chemări, Israel a fost în final orbit, spre folosul națiunilor. Dorința arzătoare a apostolului însă rămânea aceasta: ca gelozia iudeilor față de noii beneficiari ai mântuirii (gelozie de pe urma căreia a suferit chiar el însuși: Fapte 13.45; 17.5; 22.21,22) să-i provoace să caute harul pe care până atunci l-au disprețuit (v. 14; cap. 10.19). Fie ca toți cei din preajma noastră să ne invidieze văzând binecuvântările noastre creștine!

Pentru a ilustra situația lui Israel și, respectiv, a națiunilor, apostolul se slujește de imaginea unui măslin bun, care-l simbolizează pe poporul iudeu. O parte din ramurile măslinului au fost rupte, din pricina „necredinței” (v. 20), iar în locul lor au fost altoite ramuri din măslinul sălbatic al națiunilor. Cu toții știm însă că un grădinar face întotdeauna invers: altoiește în copacul sălbatic lăstarul speciei pe care dorește să o obțină. Această altoire, „împotriva firii” (v. 24), a națiunilor pe trunchiul lui Israel subliniază deci harul nespus prin care noi, care nu suntem iudei, avem parte de promisiunile făcute lui Avraam. Iar dacă ne-am fâli cu aceasta, am avea de suferit urmări grave (v. 20). Va veni timpul, după răpirea credincioșilor, când creștinătatea necredincioasă va fi, la rândul ei, judecată; după care întreaga rămășiță a lui Israel va fi mântuită de către marele Salvator (v. 26). Astfel, în timp ce națiunile nu aveau niciun drept în ce privește originea, Israel și le pierduse pe ale sale: toți deci erau în aceeași stare iremediabilă, fără altă resursă decât îndurarea de sus. Apostolul se oprește cu adorație asupra acestor planuri de nepătruns, asupra acestui „adânc al bogățiilor și al înțelepciunii și al cunoștinței lui Dumnezeu” (v. 33).

Până aici am văzut ceea ce Dumnezeu a făcut pentru noi; capitolele 12-15 ne învață ceea ce El așteaptă acum de la noi. Domnul și-a câștigat toate drepturile asupra vieților noastre. Să-l prezentăm ceea ce îi aparține Lui: trupurile noastre, ca o jertfă vie (spre deosebire de jertfele moarte aduse potrivit cultului iudaic), astfel ca El să poată lucra prin ele. Înainte însă de a-l sluji, trebuie ca priceperea noastră reînnoită să discearnă voia Domnului (citiți Coloseni 1.9,10). Oricare i-ar fi înfățișarea, ea este întotdeauna „bună și plăcută și desăvârșită” (întărim aceste cuvinte)... pentru singurul motiv că este voia Sa (v. 2; Ioan 4.34). De asemenea este important să ne controlăm gândurile și să le judecăm, în așa fel încât ele să rămână gânduri ale umilinței, nu ale propriei satisfacții; gânduri sănătoase, nu întinate. În versetele 6-8 sunt enumerate câteva daruri ale harului: profeția, slujirea în adunare, învățătura, îndemnarea, administrarea, conducerea turmei... Toate aceste activități – vor spune unii – nu mă privesc; ele sunt pentru creștini mai în vârstă și cu experiență. În tot cazul, ultima din versetul 8 poate fi împlinită de orice credincios, indiferent de vârstă: „cine arată îndurare, s-o facă cu bucurie”.

În versetele 1-8 era vorba de slujirea noastră înaintea lui Dumnezeu; versetele 9-16 enumeră mai degrabă îndatoririle față de frații noștri, în timp ce versetele 17-21 tratează problema responsabilității pe care o avem față de toți oamenii. Fiecare dintre aceste îndemnuri trebuie să fie subiect de meditație, pentru a-i găsi aplicația în viața de zi cu zi – căci autoritatea Cuvântului se extinde atât asupra vieții de familie, cât și asupra serviciului, atât în timpul săptămânii, cât și în timpul duminicii, atât în zilele de bucurie, cât și în zilele de tristețe (v. 15)...! Nu există împrejurare în care să nu putem și să nu trebuiască să ne purtăm ca și creștini. Versetul 11 ne încurajează la activitate. Cu toate acestea, diferitele slujbe prezentate înaintea noastră: binefacere, ospitalitate (v. 13)... trebuie rezumate toate cu expresia „slujiți Domnului” (și nu propriei reputații). A rămâne la lucrurile smerite și cu cei smeriți (v. 16), a suferi cu răbdare nedreptăți sau insulte (v. 17-20) sunt atitudini contrare naturii noastre. Numai așa se poate însă manifesta viața lui Hristos în noi (1 Petru 2.22,23): cum s-a manifestat în El. A face bine este singura replică față de rău care ne este permisă și, de asemeni, este singura modalitate de a-l învinge.

A fi supus autorităților înseamnă a fi supus lui Dumnezeu care le-a rânduit – cu excepția cazurilor când ceea ce cer acestea este în mod evident în contradicție cu voia Domnului (comp. cu Fapte 4.19; 5.29). Creștinul care profită de securitatea și de serviciile publice asigurate de Stat trebuie să se comporte ca un bun cetățean, să-și plătească cu scrupulozitate impozitele (v. 7), să respecte legile și regulamentele: poliția, vama etc.... „Să nu datorați nimănui nimic” (v. 8) este un îndemn pe care nu trebuie să-l uităm, mai ales în această epocă în care se poartă creditele (când ele au devenit un obicei)! Datoriile pot fi o capcană din mai multe puncte de vedere: 1. Angajează un viitor care nu ne aparține. 2. Ne leagă mai mult de oameni decât de Dumnezeu (Ieremia 17.7). 3. Sunt expresia unui spirit nerăbdător și a voinței proprii. Trebuie oare să achiziționăm ceva pentru care Domnul încă nu mi-a dat banii necesari? O singură datorie trebuie să ne lege: dragostea, care rezumă toate instrucțiunile acestui capitol: dragostea pentru Domnul (1 Petru 2.13), pentru frații noștri și pentru toți oamenii. Ce motivație puternică pentru a trăi în credincioșie și care ne înviorează inimile găsim în expresia: „vine dimineața” (Isaia 21.12)! Cât timp durează noaptea morală a acestei lumi, credinciosul este invitat să îmbrace „armele luminii” (v. 12; Efeseni 6.13...). Domnul vine!

Cartea Faptele Apostolilor ne-a arătat cât de greu le-a fost creștinilor scoși din iudaism să se elibereze de formele religiei lor. Și astăzi, în creștinătate, sunt mulți credincioși care acordă o importanță deosebită practicilor exterioare: să nu consume carne, să țină sărbători ... Să ne ferim să-i criticăm! Eu nu am dreptul să mă îndoiesc că un creștin nu ar lucra „pentru Domnul” (v. 6), că el nu l-ar fi Domnului un slujitor responsabil. Într-o manieră generală, înclinația de a-i judeca pe alții este întotdeauna dovada că îmi cunosc prost propria inimă. Pentru că, dacă pe de o parte simt cu adevărat scârbă față de mine, iar pe de altă parte sunt pătruns de sentimentul harului lui Dumnezeu care mă suportă, atunci orice duh de superioritate ar dispărea din gândirea mea. Cum aș mai putea să mă erijez în judecător, când știu că eu însumi trebuie să mă prezint în curând în fața instanței lui Dumnezeu (v. 10, chiar fiind deja îndreptățit)? Și nu numai că nu trebuie să judec motivația comportării unui frate, ci trebuie să veghez să nu-l scandalizez prin a mea. Sunt îndemnat să mă abțin de la ceea ce l-ar putea distruge (contrar zidirii) pe un alt credincios. Și argumentul decisiv pentru aceasta îl am în v. 15: acest frate este „acela pentru care a murit Hristos”.

Aceste versete continuă subiectul relațiilor noastre în raport cu alți credincioși. În afară de punerea în gardă de a nu-i scandaliza, găsim și recomandări pozitive: 1. „Să urmărim cele ale păcii și cele ale zidirii unuia de către altul” (v. 19). Ori criticile tind tocmai spre un rezultat invers. 2. A purta, în mod esențial prin rugăciune, neputințele celor slabi (ceea ce nu înseamnă nicidecum a fi indulgent cu păcatele), amintindu-ne că și noi avem cea mai mare nevoie de sprijinul fraților și al surorilor pentru propriile noastre neputințe. 3. Să nu căutăm ceea ce ne-ar plăcea nouă, ci ceea ce ar face bine aproapelui nostru. În felul acesta vom merge pe urmele Modelului desăvârșit (v. 2,3). 4. Să căutăm să avem aceeași gândire, astfel ca părțasia în închinare să nu fie tulburată (v. 5,6) și să-i primim pe alții cu același har cu care am fost primiți și noi (v. 7). Subliniem calificativele date în acest capitol 15 pentru „Dumnezeul și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos” (v. 6). El este „Dumnezeul răbdării și al mângâierii” (v. 5), care răspândește mângâieri asupra noastră prin Cuvântul Său (v. 4); El este „Dumnezeul speranței” (v. 13), care dorește ca noi să fim umpluți de speranță din abundență; versetul 33 Îl desemnează ca fiind „Dumnezeul păcii” (v. 33) care dorește să fie cu noi toți.

Apostolul este convins de cele mai bune lucruri cu privire la creștinii din Roma (v. 14). A avea o părere foarte bună despre frații noștri înseamnă a avea încredere în Hristos care este în ei și totodată aceasta îi stimulează să se mențină la acest nivel. Cu o umilință impresionantă, Pavel nu-și anunță vizita sa printre cei din Roma ca și cum aceștia ar avea nevoie de îndemnul lui, ci, dimpotrivă, recunoscând capacitatea lor de a se îndemna unul pe altul (v. 14). Nici ca și cum ei ar fi avut onoarea să se bucure de prezența lui, ci ca având el însuși dorința să se bucure de prezența lor (v. 24b). De asemenea, marele apostol le scria fraților de la Roma că el are nevoie de rugăciunile lor (v. 30). Presat de zelul său pentru Evanghelie, Pavel căutase în mai multe rânduri să meargă la Roma (v. 22). Dumnezeu însă, în înțelepciunea Lui, nu i-a permis. Această capitală a lumii antice nu trebuia să devină centrul lucrării lui. Nu trebuia ca biserica din Roma să se poată impune apoi ca una întemeiată de un apostol, pentru a se ridica deasupra altor adunări, ... cum nu s-a lipsit să o facă mai târziu. «Biserica (în întregime) este adevărata capitală cerească și eternă a gloriei și a căilor lui Dumnezeu» (J.N.D.).

Capitolul 12 ne învață ce trebuie să fie consacrarea și slujba creștină. Capitolul 16 ne arată practica, prin intermediul acestor iubiți credincioși din Roma, căror Pavel le adresează salutările sale. «Avem aici un eșantion (sau un specimen) al unei pagini din cartea veșniciei ... Nu există nicio faptă din lucrarea pentru Domnul nostru care să nu fie așternută în scris în cartea Sa; și nu numai fapta în sine, ci și felul cum a fost făcută» (C.H.M.). Astfel, în versetul 12, Trifena, Trifosa și Persida cea preaiubită nu sunt numite împreună, pentru că, dacă cele dintâi s-au ostenit în Domnul, cea de-a treia „s-a ostenit mult” și lucrările lor nu sunt confundate. Totul este apreciat și înregistrat de Acela care nu Se înșală. Pavel, la rândul lui, nu uită ce a fost făcut pentru el (v. 2b,4). Îi regăsim aici pe „împreună-lucrătorii” săi, Priscila (Prisca) și Acvila (Fapte 18). Adunarea se strângea în simplitate în casa lor (ce contrast cu bogatele basilici clădite de atunci încoace la Roma!). Salutările în Hristos contribuie la strângerea legăturilor de comuniune frățască. Nu trebuie deci să neglijăm să le transmitem acelora pentru care avem încredințare.

Motivele de bucurie pe care Pavel le găsea în credincioșii din Roma (v. 19) nu l-au făcut să uite pericolele la care erau expuși aceștia. Înainte de a-și încheia epistola, el îi pune în gardă cu privire la învățătorii falși, recunoscuți prin aceea că ei caută să placă lor înșiși, slujind propriilor ambiții și poftă (pântecul: v. 18; Filipeni 3.19). Soluția nu este să discuți cu „unii ca aceștia”, nici să studiezi erorile lor, ci să te depărtezi de ei, fiind simpli când este vorba de rău (v. 17-19; Proverbe 19.27). Fără îndoială că aceste manifestări ale răului nu ne lasă indiferenți. De asemenea, pentru a ne încuraja, Duhul ne afirmă că în curând Dumnezeu păcii îl va zdrobi pe Satan sub picioarele noastre (v. 20). Printre primii creștini se aflau și multe rude ale lui Pavel (v. 11,21), roade, cu siguranță, ale rugăciunilor lui (cap. 9.3; 10.1). Fie ca aceasta să stimuleze mijlocirea noastră pentru ai noștri care încă nu s-au întors la Dumnezeu! Ceea ce Dumnezeu așteaptă de la credința noastră este ascultarea (v. 19 și 26b), iar cele pe care credința noastră le poate aștepta de la El, prin „Domnul nostru Isus Hristos”, sunt: puterea (v. 25), înțelepciunea (v. 27) și harul (v. 20,24). Împreună cu apostolul, să-l dăm glorie, exprimând recunoștința noastră și pe deasupra trăind pentru plăcerea Lui.

clickbible.org